

# РЕШЕНИЕ

№ 14641

гр. София, 29.04.2025 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 54 състав, в**  
публично заседание на 06.02.2025 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Атанас Николов**

при участието на секретаря Ирена Йорданова и при участието на  
прокурора Радослав Стоев, като разгледа дело номер **3819** по описа за **2023**  
година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 – чл. 207 от Административно – процесуалния  
кодекс във вр. с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди  
(ЗОДОВ).

Образувано е по предявен от Л. К. С. с ЕГН [ЕГН], чрез адв. А. Л. срещу Агенцията за социално  
подпомагане иск за причинени неимуществените вреди в размер на 10 000 лв., представляващи  
болки и страдания, причинени от Заповед № ЗХУ-ИО/Д-С-КС/399/ФП/22.02.2021г. на ДСП-К.  
село, отменена с Решение № 915 от 17.22.2022 г. на АССГ по адм.дело № 5378/2021 г., оставено в  
сила с Решение № 27 от 04.01.2023 г. на ВАС по адм.дело № 4648/2022 г.

Препис от исковата молба е връчен на ответника АСП за отговор. В срока по чл.131 ГПК е  
постъпил отговор, в който се излага становище за допустимост на исковата претенция, като  
същата се счита за неоснователна и недоказана, по подробно изложени съображения.

В с.з. ищецът се явява лично и с адв. Л., който моли съда да уважи предявената искова молба по  
изложените в нея съображения. Претендира присъждане на разноските по делото, включително  
адвокатско възнаграждение.

В с.з. ответникът чрез юк. П. моли съда да отхвърли исковата молба.

С. градска прокуратура чрез прокурор С. дава заключение за основателност на исковата претенция, като моли Съда да определи размер на обезщетението по справедливост.

Съдът намира за установено следното от фактическа страна:

От приобщеното в настоящото производство адм.дело 5378/2021 г.по описа на АССГ се установява, че Л. К. С. е лице с увреждане, съгласно експертно решение на ТЕЛК № 0803 от 09.12.2020 г. със срок до 01.12.2023 г., с което органът по медицинската експертиза ѝ е определил 98 % трайно намалена работоспособност. На 22.01.2021 г. жалбоподателя е подал в дирекция "Социално подпомагане"-К. село заявление за изготвяне на индивидуална оценка на потребностите по чл.20, ал.1 ЗХУ, съобразно увреждането му. Към заявлението - декларация, съгласно изискванията на параграф 6, ал. 3 от ПЗР на ЗХУ жалбоподателя представил посоченото по-горе експертно решение на ТЕЛК. Съобразно разпоредбите на Глава трета от ЗХУ и ППЗХУ, на 12.02.2021 г. е изготвена индивидуална оценка на потребностите на лицето, със срок, срокът на валидност на ЕР на ТЕЛК, а именно до 01.12.2023 г., съгласно чл. 26, ал. 2 от ЗХУ, чл. 18, ал. 2, т. 2 от ППЗХУ, в която е направено заключение с конкретни подкрепящи мерки: Предоставяне на целева помощ за ползване на балнеолечение и/или рехабилитационни услуги по чл.76 от ЗХУ, веднъж годишно в размер на 80% от линията за бедност за съответната година, но не повече от действително направения разход съгласно представените документи, както и Предоставяне на месечна финансова подкрепа на основание чл.70, т.3 ЗХУ в размер на 25% от линията за бедност за срок 5 години.

Въз основа на изготвената оценка, със Заповед № ЗХУ-ИО/Д-С-КС/399/ФП от 22.02.2021 г. на директора на дирекция "Социално подпомагане"- К. село, с която считано от 01.02.2021 г. до 31.12.2023г., на основание чл.70, т.3 ЗХУ е определена месечна финансова подкрепа в размер на 92, 25 лв. тази заповед е отменена, по изложените в съдебното решение мотиви.

Съдебното решение е обжалвано пред ВАС, който с Решение № 27 от 04.01.2023 г. на ВАС по адм.дело № 4648/2022 г. е оставил в сила решението на АССГ. Решението на ВАС е влязло в сила на 04.01.2023 г.

Във връзка с изложените в исковата молба твърдения за причинени неимуществени вреди по делото беше разпитан свидетеля Е. С.. Същата заяви, че е съпруга на ищеца. След като същия започнал да води дела с ответника и състоянието му рязко се влошило – вдигане на кръвно, неспокоен сън.

По делото беше изслушана съдебнопсихологическа експертиза, която даде заключение по следните задачи:

1. От кога датират заболяванията на ищеца, въз основа на които той претендира обезвреди по настоящото дело?
2. Налични ли са данните по делото ищецът да е претърпявал медицински манипулации,

вследствие на които да се е влошило здравословното му състояние?

3. Налични ли са данни по делото в периода от 22.02.2021 г.- 15.02.2023г., здравето на ищеца да се е влошило в по- голяма степен от нормалното, предвид общото му здравословно състояние и възрастта му?

4. В какъв размер е била неработоспособността на ищеца към януари 2021г. и каква е била по вид и в какъв размер и вид е била към март 2023г.?

5. Ищецът твърди, че е развил захарен диабет вследствие на стреса от незаконния административен акт- възможно ли е да се развиетова заболяване вследствие само и единствено на подобен стрес?

6. Да се опише в какво се изразява влошаването на здравословното пму състояние- в психологически и във физиологичен аспект?

3. каква е възможността причината за влошаване на физиологическото му здравословно състояние да е в резултат на преживян стрес вследствие на негативни емоционални въздействия в посочения в т. 1 период /22.01.2021г,- 04.01.2023г./Съдът ще коментира експертното заключение при излагане на правните си изводи.

По делото беше изслушана съдебномедицинска експертиза, която даде заключение по следните задачи:

1. Констатира ли се влошаване на здравословното състояние у ищеца Л. К. С., в периода 01.01.2020 г. - 31.12.2023 г.?

2. В случай на положителен отговор на първия въпрос, да се опише в какво се изразява влошаването на здравословното му състояние — в психологически и във физиологичен аспект?;

3. Каква е възможността причината за влошаване на физиологическото му здравословно състояние да е в резултат на преживян стрес в следствие на негативни емоционални въздействия в посочения в т. 1 период?; Съдът ще коментира експертното заключение при излагане на правните си изводи.

При така установената фактическа обстановка Съдът достигна до следните правни изводи:

Исковата молба е предявена в петгодишния давностен срок от влизане в сила на Решение № 915 от 17.22.2022 г. на АССГ по адм.дело № 5378/2021 г., оставено в сила с Решение № 27 от 04.01.2023 г. на ВАС по адм.дело № 4648/2022 г., с което е отменена Заповед № ЗХУ-ИО/Д-С-КС/399/ФП/22.02.2021г. на ДСП-К. село

Искът е предявен от легитимиран субект – адресат на отменената като незаконосъобразна заповед, от която се претендират обезщетенията, и при наличието на правен интерес, поради което същият е процесуално допустим.

Разгледана по същество е частично основателна.

Съгласно чл.1, ал.1 ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на гражданите и юридическите лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица или по повод изпълнение на административна дейност. Следователно за да възникне право на иск за обезщетение е необходимо да са налице няколко кумулативни предпоставки, а именно: вреда - имуществена или неимуществена; незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата или общината, при или по повод изпълнението на административна дейност; пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния акт, действието или бездействието и настъпилата вреда. Под вреда следва да се разбира отрицателната последица от увреждането, която засяга неблагоприятно защитените от правото имуществени и неимуществени интереси на увредения, а под "пряка и непосредствена" - тази вреда, която следва закономерно от незаконосъобразния акт, действие или бездействие на компетентния административен орган по силата на безусловно необходимата връзка между тях.

Първата предпоставка, с оглед, на която е допустимо да бъде ангажирана отговорността на държавата, е наличието на незаконосъобразен административен акт, действие или бездействие на ответника.

По делото е установено, че незаконосъобразната Заповед № ЗХУ-ИО/Д-С-КС/399/ФП/22.02.2021г. на ДСП-К. село е отменена с влязло в сила съдебно решение. Следователно ищецът е доказал наличието на незаконосъобразен акт, издаден от административен орган при или по повод изпълнение на административна дейност по смисъла на чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

При това положение Съдът следва да прецени установено ли е по делото настъпване на вреди, а при положителен отговор – представляват ли тези вреди пряка и непосредствена последица от издадения незаконосъобразен акт.

Съобразно разпоредбата на чл.154, ал.1 ГПК всяка страна е длъжна да установи фактите, на които основава своите искания или възражения. В случая ищецът е този, който следва да докаже, чрез провеждане на пълно и пряко доказване със съответните процесуални способности, настъпването на твърдените неимуществени вреди, както и причинната връзка между тях.

Твърдението на ищеца за претърпени от него неимуществени вреди в резултат на отменената като незаконосъобразна заповед се доказва по несъмнен начин. По делото се доказва наличието на предвидените в закона материалноправни предпоставки.

Видно е от Решение № 915 от 17.22.2022 г. на АССГ по адм.дело № 5378/2021 г., оставено в сила с Решение № 27 от 04.01.2023 г. на ВАС по адм.дело № 4648/2022 г. , че административният акт е

отменен поради нарушение на административнопроизводствените правила и на материалния закон, при липса на мотиви, като преписката е върната на административния орган за ново произнасяне по подадената от ищеца заявление-декларация.

В резултат на проведеното незаконосъобразно административно производство, приключило с издаване на отменената заповед, за ищеца са настъпили значителни неудобства, същият е бил лишен за продължителен период от време от яснота по въпроса каква е индивидуалната оценка на потребностите му по чл.20, ал.1 от ЗХУ. Ищецът е бил поставен в положение на неяснота относно тези обстоятелства за които е издадена отменената заповед. Нормата на чл.11 АПК определя, че процесуалните действия се извършват в сроковете, определени от закона, и за най-краткото време, необходимо според конкретните обстоятелства и целта на действието или на административния акт. Безспорно липсата на мотиви и конкретни съображения в отменената заповед по наведените от ищеца факти във връзка с издаването ѝ го е възпрепятствала да получи стабилен акт, от който да е видно дали спрямо него съществуват предпоставки за отпускане на целева помощ за отопление. Както се установи, решението на ВАС е влязло в сила на 04.01.2023 г., а произнасяне във връзка с връщането на административната преписка във връзка със заявлението от 01.02.2021 г. е извършено със Заповед № ЗХУ/ИО/Д-С-КС/3993/Б02023/15.02.23 г. на Директора на ДСП-К. село. Така следва извода, че забавянето във времето и липсата на яснота относно искането за отпускане на целева помощ е създавало на ищеца редица тревоги, неудобства и напрежение, които представляват подлежащи на обезщетение неимуществени вреди. Това следва пряко от ангажираните по делото писмени и гласни доказателства. Безспорно свидетелските показания, събрани в хода на съдебното производство са в обвързка с писмените доказателства, включително и с приетата по делото съдебнопсихиатрична експертиза.

Видно от експертното заключение, е че негативните емоции са се отразили зле на наличните заболявания на Л. С. влошавайки състоянието му както физическо така и психическо Във всички случаи стресът е вреден за тонуса на нервите и вътрешните органи /които реагират по различен начин/ всъкупност по отношение към здравето на индивида, в случая психическият стрес и негативните емоции са се отразили пагубно /влошавайки и утежнявайки състоянието / на наличните сериозните хронични прогресиращи, системни и необратими заболявания от които страда Л. С.. Установява се обаче, че след издаване на отменената заповед ищецът е бил силно разстроен и раздразнителен, вдигал е кръвно и е имал неспокоен сън. Следователно от обсъдените в съвкупност доказателства следва изводът, че С. е претърпял душевен и физически дискомфорт в резултат на отменената като незаконосъобразна заповед. Безспорно се установява наличието на причинно-следствена връзка между отменената като незаконосъобразна заповед и търпените от С. негативни усещания. В случая безспорно се установиха и твърденията, касаещи действията и бездействията на длъжностните лица на ответника във връзка с оспорената и отменена заповед, които следва да се разглеждат в общата съвкупност на претърпените неимуществени вреди.

По начало неимуществените вреди представляват засягане на честта, достойнството, доброто име на лицето в обществото, болките и страданията, които то е изживяло, както и всички други негативни преживявания в резултат на увреждането. Специалният закон не уточнява как се определя размерът на неимуществените вреди, поради което субсидиарно следва да се прилага гражданското законодателство и по-конкретно чл.52 ЗЗД, който дава възможност за определянето им по справедливост. Неимуществените вреди подлежат на доказване и не се предполагат, поради

което ищецът не е освободен от задължението да докаже по безспорен начин, че е претърпял такива вреди. Те трябва да бъдат установени с конкретни доказателства по делото, а не с общи твърдения и термини, тъй като за всеки човек те са индивидуално определяеми и съдът не може да предполага тяхното наличие.

Съгласно разпоредбата на чл.4 ЗОДОВ обезщетение се дължи за всички - както имуществени, така и неимуществени, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Цитираната правна норма сочи, че следва да се установи наличието на причинна връзка между вредите и незаконния административен акт като елемент от горепосочения фактически състав, от който възниква обезщетителната отговорност на държавата. В доказателствена тежест на ищеца е да установи наличието на причинна връзка между претърпените неимуществени вреди и конкретния незаконен акт. Причинна връзка е налице, когато вредите са в резултат на увреждането, настъпили са по повод и във връзка с него. За установяването на причинна връзка между вредите и незаконния акт са допустими всякакви доказателствени средства, вкл. и свидетелски показания.

В настоящия случай ищецът ангажира доказателства, чрез които се установиха по безспорен начин изложените в исковата молба твърдения за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в негативни преживявания, отразили се върху неговото здравословно и/или психично състояние, в резултат на отменената като незаконосъобразна Заповед № ЗХУ-ИО/Д-С-КС/399/ФП/22.02.2021г. на ДСП-К. село. Следователно при наличието на пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния акт и настъпилата вреда, исковата претенция за причинени неимуществени вреди е основателна и доказана. По силата на чл.52 ЗЗД обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост, като обезщетение се дължи за всички вреди, пряка и непосредствена последица от увреждането. Предвид посочената правна норма, Съдът, като отчита причинените на ищеца неимуществени вреди по вид, степен и интензитет, намира, че по справедливост му се дължи обезщетение в размер на 300 лв. Искът се явява основателен за посочената сума и следва да бъде отхвърлен за разликата до пълния претендиран размер.

Основателна се явява и претенцията за законната лихва за забава върху претендираната главница (в този смисъл са Решение № 9416 от 19.06.2019 г. на ВАС по адм.дело № 412/2019 г., Решение № 144403 от 22.11.2018 г. на ВАС по адм.дело № 6218/2017 г., Решение № 11720 от 05.08.2019 г. на ВАС по адм.дело № 7146/2018 г.).

Направеното искане за присъждане на разноските от страна на ищеца, Съдът намира за основателно, поради което същото следва да се уважи. Доколкото ищецът е освободен от заплащане на такси и разноски, на същия се дължат разноски единствено за адвокатска защита. В случая на ищеца е указана безплатна адвокатска помощ на основание чл.38, ал.1, т.2 от Закона за адвокатурата и възнаграждението следва да бъде присъдено на процесуалния му представител и същото е в размер на 25.57 лв., съобразено с чл.8, ал.1, т.3 от Наредбата за минималните адвокатски възнаграждения. Ответникът е направил искане за присъждане на разноски, поради което Съдът дължи произнасяне в минималния такъв съобразно отхвърлената част от иска в размер на 50 лв.

С тези мотиви, съдът

**Р Е Ш И:**

**ОСЪЖДА** Агенцията за социално подпомагане, [населено място], [улица], да заплати на Л. К. С. с ЕГН [ЕГН], обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 300 лв. (триста лева), вследствие на отменена с влязло в сила съдебно решение Заповед № ЗХУ-ИО/Д-С-КС/399/ФП/22.02.2021г. на ДСП-К. село, ведно със законната лихва, считано от 04.01.2023 г. до окончателното изплащане на вземането, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата до пълния предявен размер от 10 000 лв.

**ОСЪЖДА** Агенцията за социално подпомагане, [населено място], [улица], да заплати на Л. К. С. с ЕГН [ЕГН] сумата от 300 лв. разноси по делото съобразно уважената част на иска.

**ОСЪЖДА** Агенцията за социално подпомагане, [населено място], [улица], да заплати на адвокат А. И. Л. – САК възнаграждение в размер на 25.57 лв. (двадесет и пет лева и 57 ст.), съобразно уважената част на иска.

**ОСЪЖДА** Л. К. С. с ЕГН [ЕГН] да заплати на Агенцията за социално подпомагане, [населено място], [улица] сумата от 50 лв. разноси по елото съобразно отхвърлената част на иска.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба или протест пред Върховния административен съд в 14 дневен срок от съобщението до страните.